

Kilpailukykyinen ja kasvava EU

Kauppakamarien kahdeksan tavoitetta
EU-vaalikaudelle

KAUPPAKAMARI

JOHDANTO

EU:n agendan keskiöön on seuraavalla vaalikaudella nostettava kilpailukyky ja kasvu. Sääntelytulvan jälkeen EU:n on keskityttävä lainsäädännön virtaviivaistamiseen ja siihen, kuinka EU pystyy houkuttelemaan investointeja, innovaatioita ja osaamista.

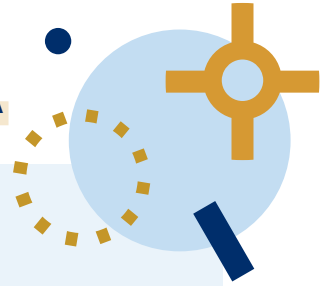
EU:n on pidettävä ilmastotavoitteille asettamansa suunta. Vihreä siirtymä on tulevaisuuden kasvun ajuri ja Suomella ja Euroopalla on mahdollisuus tuottaa kestävä ja vastuullisen tulevaisuuden ratkaisuja kansainvälisiin tarpeisiin. Ilmastopolitiikan seuraavien askeleiden on kuitenkin oltava markkinaehtoisempia, kustannustehokkaita ja teknologianeutraaleita. Yrityksille on annettava aikaa toimeenpanna jo säädetty regulaatio.

EU ei saavuta ilmastotavoitteita ja kasvua ilman vahvaa taloutta ja investointeja. Yritykset eivät investoi, ellei EU ole kilpailukykyinen. Tulevina vuosina EU kilpaileekin investoinneista kansainvälisesti ja menestyminen kilpailussa vaatii, että EU:n sisämarkkinoiden toimintaa parannetaan. Sisämarkkinoita rapauttava valtiontukikilpailu on lopetettava ja EU:n on myös jatkettava aktiivista kauppapolitiikkaa ja avattava uusia markkinoita eurooppalaisille yrityksille.

Kilpailukykyinen EU tarvitsee osaamista. Eurooppa ikääntyy ja työllisten määrä laskee koko mantereella. Tämän takia osaavan työvoiman saatavuus on turvattava ja TKI-toimintaan panostettava. TKI-rahoitusvälineiden on toimittava kilpailullisesti ja laatuun perustuen.

Ukrainan tukemista on jatkettava niin kauan kuin se on tarpeellista. EU:n kokonaisturvallisuutta, huoltovarmuutta ja resilienssiä täytyy vahvistaa. EU:n yhteistä puolustusta on edelleen kehitettävä ja eurooppalaisen puolustusteollisuuden tuotantoa vauhditettava. Yhtenäinen, vahva EU luo turvaa Suomelle geopoliittisten jännitteiden keskellä.

KAUPPAKAMARIEN KAHDEKSAN EU-TAVOITETTA

- 1.** Suomi vaikuttamaan aktiivisesti EU:ssa
- 2.** EU:n ilmastotavoitteiden kurssi pidettävä – toimeenpanoa tarkasteltava
- 3.** EU:lta vaadittava parempaa sääntelyä
- 4.** Sisämarkkinoiden toimivuutta edistettävä – valtiontukikilpailusta eroon
- 5.** Lisää osaavaa työvoimaa ja TKI-panostuksia
- 6.** Kohti päästötöntä liikennettä ja vahvoja väyläverkkoja
- 7.** EU:n jatkettava aktiivista kauppapolitiikkaa
- 8.** Ukrainaa tuettava ja EU:n yhteistä turvallisuutta kehitettävä

SUOMELTA TARVITAAN AKTIIVISTA EU-VAIKUTTAMISTA

Suomen tulee olla aktiivisesti vaikuttamassa EU:n kehittämiseen kilpailukykyisemmäksi toimintaympäristöksi yrityksille.

Jotta Suomen ratkaisut päätyvät myös EU:n ratkaisuksi, pitää Suomen ja suomalaisten toimijoiden ennakkovaikuttaa valmistettavaan lainsäädäntöön entistä aikaisemmin.

Suomella on monia erityispiirteitä kuten sijaintimme logistiikan ja geopolitiikan näkökulmasta tai erityisintressejä kuten metsäpolitiikka, biotalous, kaivosteollisuus ja talvimerenkulku. Kukaan muu ei edistä Suomen etua kuin Suomi itse.

- **Vahvistetaan EU-ennakkovaikuttamista: tunnistetaan Suomelle strategisesti tärkeät kysymykset ja muodostetaan niistä ennakkokantoja.**
- **Tarjotaan ratkaisuja! Varmistetaan, että hyvät suomalaiset ratkaisut päätyvät myös EU:n ratkaisuksi.**
- **Edistetään EU-lainsäädäntöä, joka huomioi jäsenvaltioiden erityispiirteet ja –tarpeet ja antaa jäsenvaltioille vapautta valita entistä vapaammin keinot, joiden avulla saavuttaa EU:n yhteiset tavoitteet.**

EU:N ILMASTOTAVOITTEIDEN KURSSI PIDETTÄVÄ – VÄLINEITÄ JA TOIMEENPANOJA TARKASTELTAVA

Kestävä kasvu ja vihreä siirtymä ovat tulevaisuuden kasvun ajureita. Suomella ja Euroopalla on mahdollisuus tuottaa kestävän ja vastuullisen tulevaisuuden ratkaisuja kansainvälisiin tarpeisiin.

Kurssi ilmastopolitiikassa kohti ilmastoneutraalia Eurooppaa 2050 on pidettävä. Samaan aikaan on huolehdittava EU:n taloudesta, sillä ilman kilpailukykyistä ja vahvaa taloutta EU ei pysty houkuttelemaan yksityisiä investointeja, joita vihreä siirtymä ja päästötavoitteiden saavuttaminen vaativat.

Ilmastopolitiikassa tarvitaan enemmän markkinaehtoisuutta. Tavoitteiden saavuttamiseksi jäsenmailla on oltava enemmän vapautta valita itselleen sopivat välineet. Liikenne tulisi irrottaa taakanjakosektorilta polttoainejakelun päästökäytännön alkaessa.

- **EU:n ilmastopolitiikan on oltava teknologianeutraalia – EU ei voi valita voittavia teknologioita.**
- **Tarvitaan lisää kustannustehokkuutta ja markkinaehtoisuutta, kun välineitä päästövähennysten saavuttamiseksi valitaan.**
- **Ydinenergia ja tekniset nielut mukaan keinovalikoimaan.**
- **Jäsenmaille enemmän vapautta valita keinot tavoitteiden saavuttamiseksi.**

PAREMPAA SÄÄNTELYÄ EU:LTA – RAPORTOINTIVELVOITTEITA VÄHENNETTÄVÄ

EU:n tavoite ilmastoneutraaliteetista vuoteen 2050 mennessä on kannatettava. Viime vuosina se on kuitenkin tarkoittanut sääntelytulvaa. Seuraavalla EU-vaalikaudella on keskityttävä jo säädetyn lainsäädännön virtaviivaistamiseen, yhteisvaikutusten analysointiin ja sen varmistamiseen, että lainsäädäntö toimeenpannaan yhdenmukaisesti kaikissa jäsenmaissa.

Green Dealin on tarkoitus olla kasvuohjelma. Yrityksille on annettava aikaa tehdä tarpeellisia investointeja sekä selvittää uuden lainsäädännön vaikutukset liiketoimintaansa.

Yritysten raportointivelvoitteita on vähennettävä. Komission tavoite raportointivelvoitteiden vähentämisestä 25 prosentilla ei näy vielä yrityksille.

- **Uuden lainsäädännön tahtia hidastettava – keskityttävä jo säädettyjen lakien toimeenpanoon.**
- **Viime aikaisen yrityksiin kohdistuvan lainsäädännön yhteisvaikutukset analysoitava ja lainsäädäntöä virtaviivaistettava.**
- **Yritysten raportointivelvoitteita vähennettävä 25 prosentilla.**
- **Yrityksiin kohdistuvan lainsäädännön vaikutusarviointeja parannettava.**

SISÄMARKKINOIDEN TOIMIVUUTTA ON EDISTETTÄVÄ – VALTIONTUKIKILPAILUSTA EROON

Tulevina vuosina EU kilpailee kansainvälisesti investoinneista, osaavasta työvoimasta, teknologiajohtajuudesta ja raaka-aineista. Menestyminen kilpailussa vaatii, että EU:n sisämarkkinat toimivat. Yritysten kilpailukyky ja puhtaan siirtymän investoinnit edellyttävät tuekseen toimivia pääomamarkkinoita. Rajat ylittävien sijoitusten esteitä tulee purkaa.

Sisämarkkinoita rapauttavasta valtiontukikilpailusta on päästävä eroon ja palattava tiukempiin tukisääntöihin.

EU:n strategista autonomiaa on vahvistettava, kriittisiä riippuvuuksia on tarkasteltava ja kriittisten raaka-aineiden omavaraisuutta lisättävä.

Yhtenäinen, kilpailukykyinen EU turvaa jäsenmaidensa ja yritysten menestyksen. Sisämarkkinat ovat noin 450 miljoonan kuluttajan markkinat, jotka vastaavat noin 14,6 prosenttia maailman BKT:sta

- **Valtiontukisääntöjen joustoista luovuttava ja säännöt tiukennettava.**
- **Teknisiä kaupanesteitä purettava ja standardointia edistettävä.**
- **Digitaalisia sisämarkkinoita sekä palveluiden vapaata liikkuvuutta edistettävä.**
- **Pääomamarkkinoiden toimintaa on kehitettävä**
- **Strategista autonomiaa vahvistettava, mutta protektionismia vältettävä.**

LISÄÄ OSAAVAA TYÖVOIMAA JA TKI-PANOSTUKSIA EU:N ALUEELLE

Osaavan työvoiman saatavuus on keskeisessä roolissa EU:n kilpailukyvyyn turvaamisessa. Eurooppa ikääntyy ja työllisten määrä laskee. Kauppakamareiden kyselyn mukaan lähes 60 prosenttia suomalaisista yrityksistä kärsii osaajapulasta. EU:n on tehtävä enemmän yhdessä osaajien houkuttelemiseksi Eurooppaan.

Työvoiman ja opiskelijoiden liikkuvuutta EU:n sisällä on edelleen edistettävä. Osaamisen ja tutkintojen parempi tunnistaminen on tärkeä keino siihen.

Eurooppa tarvitsee osaamistason nostamista sekä TKI-panostuksia. EU:n TKI-rahoitusvälineiden käytössä on painotettava laatua ja kilpailullisuutta.

- **Valmistellaan EU-tason strategia osaamiseen perustuvalla maahanmuutolle.**
- **Parannetaan osaamisen ja tutkintojen tunnistamista yli rajojen EU:n jäsenmaissa.**
- **Rahoitusta on suunnattava EU:n rahoitusvälineiden kautta enemmän TKI-toimintaan niin, että kriteereissä painotetaan laatua ja kilpailullisuutta.**

KOHTI PÄÄSTÖTÖNTÄ LIIKENNETTÄ JA VAHVOJA EUROOPPALAISIA VÄYLÄVERKKOJA

EU:n päästövähennystavoitteita ei saavuteta ellei liikennesektorin päästöjä pystytä alentamaan merkittävästi. Tieliikenteen sähköistymistä sekä uusiutuvien ja hiilineutraalien synteettisten polttoaineiden käyttöä liikennesektorilla on edistettävä. Vaihtoehtoisten polttoaineiden jakelu- ja latausinfraan tulee tukea liikenteen käyttövoimamurrosta. Digitalisaatio ei ole enää tukitoiminto liikennesektorilla vaan älykäs liikenne ja liikenteen digitalisaatio ovat keskeisessä roolissa päästövähennyksiä tavoiteltaessa.

Vahvat, toimivat eurooppalaiset väyläverkot ovat keskeisiä paitsi EU:n logistisen kilpailukyvyyn sekä ihmisten ja tavaroiden sujuvan liikkumisen näkökulmasta niin myös huoltovarmuuden ja EU:n resilienssin näkökulmasta. Suomen on huolehdittava, että Suomen saavutettavuutta eikä muita EU-maita raskaampiin ja kookkaampiin ajoneuvoyhdistelmiin nojaavaa kuljetusjärjestelmää heikennetä EU-lainsäädännöllä. Suomen tulee pyrkiä vielä vahvemmin osaksi eurooppalaisia väyläverkkoja ja hyödyntämään liikenteen CEF-rahoitus täysimittaisesti.

- **Liikenteen sähköistymistä ja uusiutuvan metaanin ja vedyn käyttöä liikennesektorilla on tuettava ja varmistettava, että vaihtoehtoisten polttoaineiden jakelu- ja latausverkko edistää liikenteen käyttövoimamurrosta.**
- **Digitalisaatio pitää sisällyttää kaikkiin liikennesektorin suunnitelmiin ja rahoitusinstrumentteihin.**
- **Eurooppalaisia väyläverkkoja ja jäsenmaiden saavutettavuutta on vahvistettava.**

EU:N JATKETTAVA AKTIIVISTA KAUPPAPOLITIIKKAA

Suomi elää maailmankaupasta. EU:lla on kauppasopimus yli 70 EU:n ulkopuolisen maan kanssa. Sopimukset edistävät suomalaisten yritysten ulkomaankauppaa.

EU:n on jatkettava aktiivista kauppapolitiikkaa. EU:n on elvytettävä ja tiivistettävä kauppasuhteitaan Yhdysvaltoihin samaan aikaan kuin sen on etsittävä uusia kumppanimaita, joiden kanssa on löydettävissä yhteisiä arvoja ja hyötyjä.

Uudessa geopoliittisessa tilanteessa EU:n tulee panostaa monenkeskeiseen yhteistyöhön YK:ssa, WTO:ssa sekä G20- ja G7-maiden kanssa. EU:n geo- ja kauppapoliittinen valta on omaamme. Suomella on mahdollisuus vaikuttaa EU:n kantoihin liittyen kansainvälisten organisaatioiden toimintaan.

- **EU:n on jatkettava aktiivista kauppapolitiikkaa.**
- **Kauppasuhteita Yhdysvaltojen kanssa on tiivistettävä.**
- **EU:n on etsittävä uusia kauppakumppaneita, jotka jakavat samoja arvoja.**
- **EU:n on panostettava monenkeskeiseen yhteistyöhön kansainvälisissä organisaatioissa ja pyrittävä vahvistamaan niiden toimintaa.**

UKRAINAA TUETTAVA JA EU:N YHTEISTÄ TURVALLISUUTTA JA PUOLUSTUSTA KEHITETTÄVÄ

Ukraina taistelee Venäjää vastaan koko Euroopan puolesta. On erittäin tärkeää koko Euroopan turvallisuuden kannalta, että EU:n yhteinen ja EU-maiden tuki Ukrainalle jatkuu niin kauan kuin on tarpeellista. EU:n on tuettava myös Ukrainan jälleenrakentamista.

EU:n yhteistä puolustusta on edelleen kehitettävä ja eurooppalaisen puolustusteollisuuden tuotantoa vauhditettava. EU:n kokonaisturvallisuutta, huoltovarmuutta ja resilienssiä on vahvistettava. Yhtenäinen, vahva EU luo turvaa Suomalaisille geopoliittisten jännitteiden keskellä.

EU:n laajeneminen vahvistaa EU:ta sekä laajentaa sisämarkkinoita ja luo siten mahdollisuuksia suomalaisille yrityksille. Ukrainan EU-jäsenyyspolkua on tuettava ja EU:n on valmistauduttava laajentumiseen myös muihin maihin.

- **Ukrainan tukea jatkettava niin kauan kuin tarvetta on.**
- **EU:n yhteistä puolustusta on edelleen kehitettävä ja eurooppalaisen puolustusteollisuuden tuotantoa vauhditettava.**
- **EU:n kokonaisturvallisuutta, huoltovarmuutta ja resilienssiä vahvistettava.**
- **EU:n laajenemiseen suhtauduttava myönteisesti. Ukrainan EU-jäsenyyspolkua tuettava.**

EU-VAALIT JÄRJESTETÄÄN 9.6.2024

- Vaaleissa valitaan 15 suomalaista meppiä, yksi enemmän kuin aikaisemmin.
- Tulevassa Euroopan parlamentissa on yhteensä 720 meppiä aikaisemman 705 sijaan.
- EU:ssa lainsäännön valmistelusta vastaa Euroopan komissio. Lainsäädäntövaltaa käyttävät yhdessä Euroopan parlamentti sekä Euroopan Unionin neuvosto, jossa ovat edustettuina EU:n jäsenvaltiot.
- Euroopan komissio julkaisee prioriteettinsa seuraavalle EU:n viisi vuotta kestäväälle kaudelle kesällä europarlamenttivaalien jälkeen. Komissio julkaisee joka vuosi työohjelman, joka kertoo valmisteltavasta lainsäädännöstä.
- Komission puheenjohtaja Ursula Von der Leyen on kertonut olevansa käytettävissä toiselle kaudelle komission puheenjohtajaksi.
- Suomen komissaari vaihtuu. Suomen hallitus valitsee Suomen seuraavan komissaariehdokkaan.

MIKSI EU-VAALIT OVAT TÄRKEÄT?

EU:n sisämarkkinoista hyötyvät kaikki

Ihmisten, tavaroiden, palveluiden ja pääomien vapaa liikkuvuus on hyödyttänyt erityisesti Suomea ja suomalaisia, koska olemme pieni vientivetoinen maa.

450 miljoonan kuluttajan kotimarkkinat, jotka kattavat n. 14,6 prosenttia maailman BKT:sta luovat yrityksille suuria mahdollisuuksia.

EU luo turvaa – yhdessä Ukrainan tukena

Yhtenäinen, vahva EU luo turvaa Suomelle geopoliittisten jännitteiden keskellä.

Ukraina taistelee koko Euroopan puolesta. On tärkeää, että EU:n tuki Ukrainalle jatkuu niin kauan kuin sille on tarvetta.

EU:ssa päätetään Suomen tulevaisuudelle merkittävistä asioista

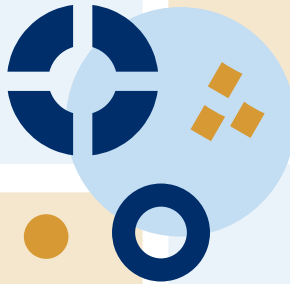
Ilmastopoliittika sekä yhteiset pelisäännöt datan ja tekoälyn käytölle ovat esimerkkejä lainsäädännöstä, joka kannattaa toteuttaa Suomea laajemmalla EU-tasolla.

EU:ssa ei säännellä ansiotuloverotuksesta, sotesta, peruskouluista tai sosiaaliturvasta.

Suomi hyötyy EU:n kauppapoliitikasta

Suomi elää maailmankaupasta. EU:n kauppapoliittinen valta on omaamme. Suomella on mahdollisuus vaikuttaa EU:n kantoihin liittyen WTO:n, G20:n ja G7:n toimintaan.

EU:lla on kauppasopimus yli 70 EU:n ulkopuolisen maan kanssa. Sopimukset edistävät suomalaisten yritysten ulkomaankauppaa.

KAUPPAKAMARI

kauppakamari.fi